

JUSTITIS MINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 17. januar 2017
Kontor: Straffuldbyrðelseskontoret
Sagsbeh: Jørgen Jørgensen
Sagsnr.: 2016-0035-0389
Dok.: 2149935

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål S og T
fra Folketingets Retsudvalg den 18. januar 2017**

Samrådsspørgsmål S:

”Ministeren bedes redegøre for den aktuelle bemandingssituation i landets fængsler, jf. artiklen »Fængselsledelse i Nyborg: Vi mangler op mod 20 ansatte« fra Fyens Stiftstidende den 23. november 2016?”

Samrådsspørgsmål T:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke initiativer han agter at tage for at sikre, at der er de nødvendige ressourcer og kompetencer i landets fængsler til at imøde-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

gå det øgede pres fra indsatte rocker-bandemedlemmer?”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Trine Bramsen (S).

Svar:

1. Retsudvalget har stillet to spørgsmål, der overordnet set begge drejer sig om bemandsituationen i landets fængsler.

Jeg vil derfor besvare spørgsmålene samlet.

2. Men inden jeg kommer til besvarelsen vil jeg gerne indlede med at slå fast: De episoder, hvor fængselsbetjente er blevet overfaldet har berørt mig dybt.

Overfald på fængselsbetjente er udtryk for en fuldstændig uacceptabel adfærd og en helt grundlæggende mangel på respekt for personer, der udfører en vigtig samfundsopgave.

Vi skal på ingen måde acceptere, at indsatte med rocker- og bandetilknytning forsøger at sætte dagsordenen i

fængslerne. Der skal slås hårdt ned på chikane, trusler og voldelige overfald rettet mod fængselsbetjente – uanset om det sker på arbejdet eller i fritiden.

Vi har desværre igennem en længere periode oplevet en forråelse af de indsatte med tilknytning til bandemiljøets attitude og opførsel over for vores fængselsbetjente.

Som alle ved har der også været eksempler på grove overfald på fængselsbetjente.

Så sent som nytårsaftensdag hældte en indsat kogende vand på en fængselsbetjent i Vestre Fængsel, som fik alvorlige forbrændinger.

Det er en udvikling, som skal stoppes. Respekten for samfundets institutioner og for vores fængselsbetjente, som hver dag går på arbejde og løser en vigtig samfundsopgave, skal tilbage.

Det forudsætter naturligvis, at vores myndigheder har de nødvendige redskaber og ressourcer til at skride ind over for dem, der ikke overholder samfundets spilleregler.

3. Der er i dag en situation, hvor der ifølge kriminalforsorgen aktuelt mangler mellem 70 og 80 fængselsbetjente på landsplan.

Dette tal skal holdes op imod, at der samlet set er ansat omkring 2.800 fængselsbetjente i kriminalforsorgen.

En del af forklaringen på, at denne situation er opstået, er, at kriminalforsorgen har afsat personale til en række opgaver på udlændingeområdet, som ikke har været planlagt.

Omfanget af personalemangel varierer mellem kriminalforsorgens forskellige institutioner. Specifikt i Nyborg Fængsel mangler der aktuelt omkring 20 fængselsbetjente.

Denne situation er naturligvis helt uholdbar. Det er heller ikke rimeligt over for vores fængselsbetjente, som i forvejen yder en kæmpe indsats. Og det kan i længden risikere at gå ud over sikkerheden, hvis der mangler fængselsbetjente.

Derfor har jeg besluttet at nedsætte en Task Force, som skal se på, hvilke yderligere initiativer der hurtigt kan sættes i værk for at styrke sikkerheden for vores

fængselsbetjente og forbedre den personalemæssige situation i landets fængsler. Fængselsforbundet og andre personaleorganisationer vil naturligvis blive inddraget i arbejdet.

Task forcen forventes i løbet af foråret at komme med dens anbefalinger.

4. Særligt i forhold til Nyborg Fængsel har kriminalforsorgen lettet presset på medarbejderne ved i december sidste år at gennemføre en omrokering af to fængselsafdelinger mellem Nyborg Fængsel og Vestre Fængsel.

Kriminalforsorgen håndterer herudover den aktuelle mangel på fængselsbetjente ved hjælp af overarbejde og løbende prioritering af arbejdsopgaver. Der udlånes også personale indbyrdes mellem kriminalforsorgens forskellige institutioner.

Kriminalforsorgen har oplyst mig om, at dette sker uden, at der går på kompromis med sikkerheden – hverken for indsatte eller ansatte.

5. Det kan gå i en periode, men det siger sig selv, at det ikke er en langtidsholdbar løsning.

For at rette op på personalemanglen har kriminalforsorgen da også intensiveret deres indsats for at rekruttere nye fængselsbetjente.

Og i løbet af 2016 har kriminalforsorgen rekrutteret i alt 110 nye fængselsbetjente.

Uddannelsen som fængselsbetjent består dels af en række skoleforløb og dels af forskellige praktikforløb i kriminalforsorgens institutioner.

De nye fængselsbetjente vil skulle igennem et skoleforløb af 4 måneders varighed inden de på egen hånd begynder at kunne dække vagter i kriminalforsorgens institutioner.

Den samlede uddannelse som fængselsbetjent varer 3 år, og der går altså en vis periode inden de ny fængselsbetjente er i stand til at indgå fuldt ud i bemandingsplanlægningen.

Kriminalforsorgen forventer, at der er rettet op på den aktuelle personalemangel i løbet af 2017.

Samtidig vil kriminalforsorgen i 2017 rekruttere yderligere fængselsbetjente for at kompensere for den naturlige afgang.

6. Men selvom man således har taget initiativer der skal sikre, at vi i løbet af 2017 får de fornødne medarbejdere på plads, skal der ikke herske tvivl om, at der er udfordringer i fængslerne.

Der trækkes for tiden meget store veksler på landets fængselsbetjente. Der er et stigende antal trusler og overfald rettet mod fængselsbetjente og sygefraværet er meget højt.

Det er ikke holdbart og der skal sættes ekstra fokus på bemanningen og arbejdsforholdene i fængslerne. Det skylder vi medarbejderne.

Det er derfor, at jeg vil nedsætte en Task Force, som skal se på nye initiativer.

7. I forhold til kriminalforsorgens redskaber og ressourcer er der gennem det seneste år gennemført en række tiltag for at sikre, at kriminalforsorgen er tilstrækkelig rustet til at sætte ind over for indsatte, som ikke respekterer spillereglerne i landets fængsler.

Det gælder ikke mindst i forhold til at imødegå den triste udvikling, der har været i episoder med vold og trusler mod fængselsbetjente.

For det første har politiet og kriminalforsorgen i fællesskab iværksat initiativer, der skal forbedre sikkerheden for fængselsbetjente.

For det andet er der gennemført en respektpakke, der giver fængselsbetjente en markant bedre strafferetlig beskyttelse mod vold, trusler og chikane.

For det tredje er der fremsat et lovforslag, som gør det muligt, at fængselsbetjente altid kan bære peberspray som en del af deres almindelige udrustning i lukkede fængsler og arresthuse.

For det fjerde arbejder kriminalforsorgen systematisk med at forbedre registreringen, håndteringen og forebyggelsen af de episoder med trusler og vold rettet mod fængselsbetjente, som vi desværre har oplevet den seneste tid.

Og for det femte er der igennem det seneste år gennemført en lang række initiativer for at komme ulovlige

mobiltelefoner i fængslerne til livs. Det rammer i høj grad også indsatte med rocker- og bandetilknytning, og deres mulighed for at fortsætte kriminelle aktiviteter og udbygge deres bandetilknytning mens de er i fængsel.

8. Der er med andre ord gjort rigtig meget for at sætte ind over for de indsatte fra blandt andet rocker- og bandegrupperinger, som ikke respekterer spillereglerne i landets fængsler – og for at give kriminalforsorgen de redskaber, der er behov for.

Men jeg vil gerne slå fast, at jeg er villig til at gå endnu længere for at ramme rocker- og bandemiljøet. Vi skal sætte hårdt mod hårdt.

Derfor vil der også være initiativer rettet mod indsatte rocker- og bandemedlemmer i det udspil til en ny rocker- og bandepakke, som regeringen snart fremlægger.

Respekten for samfundets institutioner og for de fængselsbetjente, som hver dag går på arbejde og løser en vigtig samfundsopgave, skal tilbage. Det er for mig som justitsminister helt afgørende.

9. Flerårsaftalen for kriminalforsorgen udløb ved årsskiftet. Med finansloven for 2017 er det besluttet at

forlænge kriminalforsorgens bevilling fra 2016 ind i 2017. Det betyder, at alle initiativerne fra den gamle flerårsaftale fortsættes i år.

Det giver os samtidig god tid til at forberede, hvad der skal ske fra 2018 og frem.

Jeg mener, at ambitionsniveauet skal være højt på kriminalforsorgens område. Vi skal ikke bare videreføre vores fængselsvæsen i sin nuværende form – vi skal have et moderne fængselsvæsen.

Sikkerheden for fængselsbetjente skal være i top, og det skal samtidig være benhårdt at sidde i fængsel for dem, der ikke overholder samfundets spilleregler.

Det regner jeg med, er en målsætning, vi alle kan tilslutte os. Derfor ser jeg også frem til i løbet af året at have en konstruktiv drøftelse af, hvad der skal ske med kriminalforsorgen efter 2017.